

WIELKOPOLSKIE CENTRUM ONKOLOGII

im. Marii Skłodowskiej-Curie

ul. Garbary 15

61-866 Poznań

WIELKOPOLSKI REJESTR NOWOTWORÓW

telefon : (0-61)8850-637

e-mail : rejestr.nowotworow@wco.pl

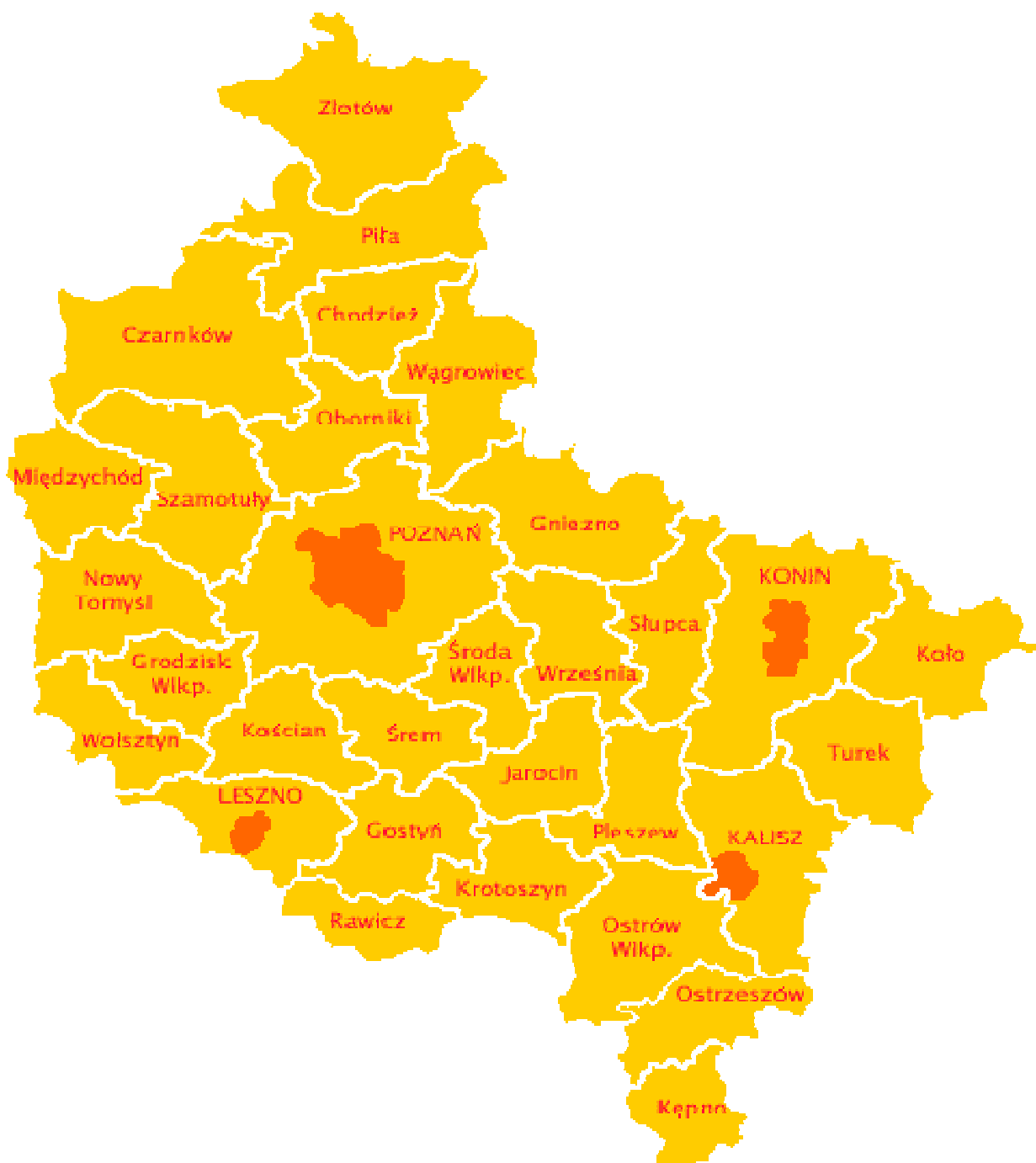
BIULETYN NR 2 NOWOTWORY ZŁOŚLIWE W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM W 2003 ROKU

Biuletyn opracował zespół:

mgr Agnieszka Dyzmann-Sroka
Wiesława Myślińska
Wiesława Olenderczyk
mgr Małgorzata Rymarczyk-Wciorko
Beata Szczęch
Teresa Wosicka

*Podziękowanie dla Dyrekcji, za to,
że Wielkopolski Rejestr Nowotworów
może istnieć i działać na terenie
Wielkopolskiego Centrum Onkologii*

MAPA ADMINISTRACYJNA WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO
Stan w dniu 01.01.1999r.

1. Wstęp

Niniejszy biuletyn zawiera podstawowe dane o występowaniu nowotworów w Wielkopolsce, ich zróżnicowaniu pod względem powiatów, płci, wieku i umiejscowienia. Do opracowania włączono dane o najczęstszych zachorowaniach i zgonach na nowotwory dla Wielkopolski, miasta Poznania i poszczególnych powiatów.

2. Opis regionu

Województwo wielkopolskie jest jednym z największych w Polsce. Pod względem powierzchni (tj.: 29 825 km²) zajmuje drugie miejsce w kraju, trzecie pod względem liczby mieszkańców (tj.: 3 359 932) co stanowi 8,7% ludności kraju. Gęstość zaludnienia wynosi 112 osób na km². Prawie 58% ludności województwa mieszka w miastach (ludność woj. wielkopolskiego została przedstawiona w tabeli nr 1).

Województwo wielkopolskie tworzy 31 powiatów ziemskich i 4 grodzkie, w skład powiatów wchodzi 226 gmin w tym 118 gmin wiejskich, 89 gmin wiejsko - miejskich i 19 miejskich.

3. Wielkopolski Rejestr Nowotworów

Wielkopolski Rejestr Nowotworów istnieje od około 50 lat. Działa w obrębie Wielkopolskiego Centrum Onkologii i utrzymywany jest wyłącznie ze środków własnych Centrum.

Do 1998 roku obejmował swoim zasięgiem województwa: kaliskie, konińskie, leszczyńskie, pilskie, poznańskie oraz zielonogórskie. Natomiast od 1999 roku obejmuje 31 powiatów oraz cztery miasta na prawach powiatu (Kalisz, Konin, Leszno, Poznań). Elektroniczna baza Rejestru Nowotworów dotycząca miasta Poznania obejmuje zbiór danych od 1980 roku, a pozostałych województw (obecnie powiatów) od 1985 roku.

Zadaniem Wielkopolskiego Rejestru Nowotworów jest zbieranie danych o zachorowaniach na nowotwory złośliwe, aktualizacja tych danych w bazie rejestru, wprowadzanie nowych zachorowań, obliczanie współczynników zachorowalności i umieralności, analiza zgromadzonych danych. Uzyskane dane z bazy rejestru o zachorowalności i umieralności można przedstawić jako:

- liczbę bezwzględną, czyli liczbę zachorowań lub zgonów występujących w danej populacji w określonym przedziale czasu (np. w ciągu miesiąca, roku),
- współczynnik „surowy”, czyli liczba zachorowań lub zgonów na 100.000 badanej populacji,
- współczynnik „standaryzowany”, czyli ile zachorowań lub zgonów wystąpiłoby w badanej populacji, gdyby struktura wieku tej populacji była taka sama jak struktura wieku populacji przyjętej za standard (jako populację standardową przyjęto „standardową populację świata”).

Wielkopolski Rejestr Nowotworów gromadzi dane o zachorowaniach z określonego obszaru, o populacji dokładnie określonej co do jej struktury i wielkości. Dane pochodzące z Rejestru pozwalają opracować strategię resortową w zakresie ochrony zdrowia dla woj. wielkopolskiego oraz określają przyszłe potrzeby w zakresie liczby łóżek onkologicznych, liczby personelu oraz

koniecznych zakupach sprzętu. Najważniejszym z zadań jakie stoją przed Rejestrem jest gromadzenie informacji, które mogą być wykorzystywane do badań naukowych, opracowań, publikacji, śledzenia losów pacjenta oraz w programach zwalczania nowotworów złośliwych (badania przesiewowe).

Nazwa powiatu	Liczba ludności ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Chodzieski	46 752	22 931	23 821
Czarnkowsko - trzcianecki	86 044	42 458	43 586
Gnieźnieński	139 899	68 412	71 487
Gostyński	75 684	37 229	38 455
Grodziski	49 145	24 418	24 727
Jarociński	70 363	34 272	36 091
Kaliski	80 017	39 333	40 684
M. Kalisz	108 920	51 100	57 820
Kępiński	55 158	27 167	27 991
Kolski	89 162	43 568	45 594
Koniński	122 453	60 633	61 820
M. Konin	81 774	39 093	42 681
Kościański	77 524	37 873	39 651
Krotoszyński	76 926	37 635	39 291
Leszczyński	49 308	24 505	24 803
M. Leszno	63 663	30 382	33 281
Międzychodzki	36 276	17 841	18 435
Nowotomyski	71 402	34 797	36 605
Obornicki	55 526	27 367	28 159
Ostrowski	158 546	77 318	81 228
Ostrzeszowski	54 245	26 742	27 503
Piłski	137 047	66 963	70 084
Pleszewski	61 939	30 552	31 387
Poznański	274 720	134 251	140 469
M. Poznań	57 125	267 522	306 603
Rawicki	59 183	29 011	30 172
Słupecki	58 735	29 180	29 555
Szamotulski	85 501	41 718	43 783
Średzki	54 359	26 634	27 725
Śremski	58 376	28 681	29 695
Turecki	83 646	40 837	42 809
Wągrowiecki	67 283	33 247	34 036
Wolsztyński	54 283	26 826	27 457
Wrzesiński	73 502	35 956	37 546
Złotowski	68 446	33 888	34 558
Wielkopolska	3 359 932	1 630 340	1 729 592

Tabela nr 1. Ludność woj. wielkopolskiego według płci i powiatów w 2003 roku (stan w dniu 31.12.2003r.).

4. Karta Zgłoszenia Nowotworu Złośliwego

Podstawowym dokumentem źródłowym dla bazy danych Rejestru Nowotworów jest Karta Zgłoszenia Nowotworu Złośliwego (KZNZ). Od 1962 roku obowiązywała KZNZ nosząca symbol MZ/N1, która została zmodyfikowana w latach 80 i obowiązywała do 2002 roku jako karta o symbolu MZ/N-1a. W 2003 roku do karty wprowadzono zestaw informacji identyfikujących placówkę służby zdrowia. Wzór obecnie obowiązującej KZNZ określa Dziennik Ustaw nr 51 poz. 444 z dnia 20 lutego 2003 roku. Ustawa ta zobowiązuje wszystkie jednostki służby zdrowia i poszczególnych lekarzy do wypełniania Kart Zgłoszenia Nowotworów Złośliwych dla wszystkich pacjentów, u których stwierdzono, bądź podejrzewa się występowanie choroby nowotworowej. Zgłoszeniu podlegają choroby nowotworowe oznaczone w X rewizji Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych numerami od C00-C97 oraz nowotwory in situ od D00-D09.

Dane z kart zgłoszenia nowotworów złośliwych przesyłane są przez Wojewódzkie Rejestry Nowotworów do Krajowego Rejestru Nowotworów w Warszawie, gdzie są weryfikowane i łączone w ogólnopolski zbiór roczny. Dane publikowane przez rejestry mogą różnić się od publikowanych w Biuletynie Krajowego Rejestru Nowotworów, ponieważ rejestry aktywnie zbierają informacje o zachorowaniach i uzupełniają swoje zbiory już po przesłaniu do Krajowego Rejestru Nowotworów.

5. Zachorowalność w Wielkopolsce

Wielkopolski Rejestr Nowotworów w oparciu o kartę zgłoszenia nowotworu gromadzi i przetwarza dane dla około 11 tys. nowych zgłoszeń nowotworów w Wielkopolsce rocznie. W 2003 roku zarejestrowano w Wielkopolsce 11 196 nowych zachorowań na nowotwory złośliwe. W porównaniu z rokiem 2002 (10 944 zachorowań) odnotowano wzrost zachorowań o 1,02%

Najczęściej występującymi umiejscowieniami nowotworów w 2003 roku w Wielkopolsce były:

u mężczyzn

- C34 płuco (23,64%)
- C61 gruczoł krokowy (10,04%)
- C44 skóra (7,61%)
- C67 pęcherz moczowy (6,88%)
- C18 jelito grube (5,53%)
- C16 żołądek (5,00%)
- C20 odbytnica (4,66%)
- C64 nerka (3,79%)
- C32 krtań (3,18%)
- C25 trzustka (2,61%)

u kobiet

- C50 pierś (21,49%)
- C44 skóra (8,31%)
- C34 płuco (7,32%)
- C18 jelito grube (6,25%)
- C54 trzon macicy (6,03%)
- C56 jajnik (5,39%)
- C53 szyjka macicy (4,56%)
- C20 odbytnica (3,41%)
- C16 żołądek (3,11%)
- C73 tarczyca (2,85%)

Liczbę zachorowań dla Wielkopolski w 2003 roku z podziałem na powiaty przedstawia tabela nr 2. Liczbę zachorowań według umiejscowienia i płci w 2003 roku przedstawiono w tabeli nr 3.

Nazwa powiatu	Ogółem zachorowania	Mężczyźni	Kobiety
Chodzieski	171	85	86
Czarnkowsko - trzcianecki	279	159	120
Gnieźnieński	440	223	217
Gostyński	252	132	120
Grodziski	122	62	60
Jarociński	253	131	122
Kaliski	220	123	97
M. Kalisz	411	205	206
Kępiński	173	95	78
Kolski	291	145	146
Koniński	393	212	181
M. Konin	301	141	160
Kościański	271	125	146
Krotoszyński	208	112	96
Leszczyński	164	85	79
M. Leszno	229	106	123
Międzychodzki	91	48	43
Nowotomyski	242	127	115
Obornicki	187	104	83
Ostrowski	458	226	232
Ostrzeszowski	130	61	69
Pilski	394	218	176
Pleszewski	171	89	82
Poznański	892	437	455
M. Poznań	2 416	1 147	1 269
Rawicki	186	92	94
Słupecki	138	70	68
Szamotulski	294	140	154
Średzki	195	102	93
Śremski	181	100	81
Turecki	266	139	127
Wągrowiecki	223	113	110
Wolsztyński	146	74	72
Wrzesiński	191	92	99
Złotowski	217	105	112
Wielkopolska	11 196	5 625	5 571

Tabela nr 2. Zachorowania na nowotwory złośliwe w woj. wielkopolskim według płci i powiatów w 2003 roku.

Umiejscowienie nowotworu	ICD-10	Ogółem zachorowania	Mężczyźni	Kobiety
Nowotwory złośliwe wargi, jamy ustnej i gardła	C00-C14	240	183	57
Warga	C00-C00.9	43	30	13
Język	C01-C02.9	33	23	10
Dziąsło	C03-C03.9	6	6	0
Dno jamy ustnej	C04-C04.9	38	32	6
Podniebienie	C05-C05.9	8	4	4
Nowotwór innych nieokreślonych części jamy ustnej	C06-C06.9	10	6	4
Ślinianka przyuszna	C07	17	9	8
Nowotwór innych nieokreślonych dużych gruczołów ślinowych	C08-C08.9	4	0	4
Migdałek	C09-C09.9	28	28	0
Część ustna gardła	C10-C10.9	1	1	0
Część nosowa gardła	C11-C11.9	13	8	5
Zachyłek gruszkowy	C12	1	1	0
Część krtańowa gardła	C13-C13.9	10	8	2
Nowotwór o innym bliżej nieokreślonym umiejscowieniu w obrębie wargi, jamy ustnej i gardła	C14-C14.8	28	27	1
Nowotwory złośliwe narządów trawiennych	C15-C26	2 413	1 290	1 123
Przełyk	C15-C15.9	121	93	28
Żołądek	C16-C16.9	454	281	173
Jelito cienkie	C17-C17.9	7	5	2
Jelito grube	C18-C18.9	659	311	348
Zgięcie esiczo – odbytnicze	C19	83	42	41
Odbytnica	C20	452	262	190
Odbyt i kanał odbytu	C21-C21.8	31	15	16
Wątroba i przewody żółciowe	C22-C22.9	162	94	68
Pęcherzyk żółciowy	C23	130	22	108
Nowotwór innych i nie określonych części dróg żółciowych	C24-C24.9	36	16	20
Trzustka	C25-C25.9	265	147	118
Nowotwór innych i niedokładnie określonych narządów trawiennych	C26-C26.9	13	2	11
Nowotwory złośliwe narządów oddechowych i klatki piersiowej	C30-C39	1 980	1 536	444
Jama nosowa i ucha środkowego	C30-C30.1	6	3	3
Zatoki przynosowe	C31-C31.9	9	6	3
Krtań	C32-C32.9	198	179	19
Tchawica	C33	4	3	1
Płuco	C34-C34.9	1 738	1 330	408
Grasica	C37	1	0	1
Serce, śródpiersie i opłucna	C38-C38.8	22	14	8
Nowotwór innych i niedokładnie określonych części układu oddechowego i narządów klatki piersiowej	C39	2	1	1

Tabela nr 3. Zachorowania na nowotwory złośliwe według umiejscowienia i płci w woj. wielkopolskim w 2003 roku.

Umieszczenie nowotworu	ICD-10	Ogółem zachor.	Mężczyźni	Kobiety
Nowotwory złośliwe kości i chrząstki stawowej	C40-C41	33	23	10
Kości i chrząstka stawowa kończyn	C40-C40.9	12	7	5
Nowotwór kości i chrząstki stawowej o innym i nieokreślonym umiejscowieniu	C41-C41.9	21	16	5
Czerniak i inne nowotwory skóry	C43-C44	1 092	531	561
Czerniak	C43-C43.9	201	103	98
Skóra	C44-C44.9	891	428	463
Nowotwory złośliwe międzybłonka i tkanek miękkich	C45-C49	73	40	33
Międzybłonniak	C45-C45.9	6	3	3
Mięsak Kapokiego	C46-C46.9	1	1	0
Nowotwory nerwów obwodowych i autonomicznego układu nerwowego	C47-C47.9	2	2	0
Przestrzeń zaotrzewnowa i otrzewna	C48-C48.8	21	13	8
Tkanka łączna i inne tkanki miękkie	C49-C49.9	43	21	22
Sutek	C50-C50.9	1 204	7	1 197
Nowotwory złośliwe żeńskich narządów płciowych	C51-C58	966	0	966
Srom	C51-C51.9	29	0	29
Pochwa	C52	11	0	11
Szyjka macicy	C53-C53.9	254	0	254
Trzon macicy	C54-C54.9	336	0	336
Macica nieokreślona	C55	17	0	17
Jajnik	C56	300	0	300
Nowotwór innych nieokreślonych żeńskich narządów płciowych	C57-C57.9	19	0	19
Nowotwory złośliwe męskich narządów płciowych	C60-C63	669	669	0
Prącie	C60-C60.9	12	12	0
Gruczoł krokowy	C61	565	565	0
Jądro	C62-C62.9	90	90	0
Nowotwór innych nieokreślonych męskich narządów płciowych	C63-C63.9	2	2	0
Nowotwory złośliwe układu moczowego	C64-C68	840	612	228
Nerka	C64	342	213	129
Miedniczka nerkowa	C65	16	10	6
Moczowód	C66	4	2	2
Pęcherz moczowy	C67-C67.9	478	387	91
Nowotwory złośliwe oka, mózgu i innych części centralnego systemu nerwowego	C69-C72	259	131	128
Oko	C69-C69.9	16	4	12
Opony	C70-C70.9	7	3	4
Mózg	C71-C71.9	227	118	109
Nowotwór rdzenia kręgowego, nerwów czaszkowych i innych części centralnego systemu nerwowego	C72-C72.9	9	6	3
Nowotwory złośliwe tarczycy i innych narządów wydzielania wewnętrznego	C73-C75	200	36	164
Tarczyca	C73	189	30	159
Nadnercze	C74-C74.9	8	3	5
Inne grucz. wydzielania wewnętrzn.	C75-C75.9	3	3	0

cd. tabeli nr.3

Umieszczenie nowotworu	ICD-10	Ogółem zachor.	Mężczyźni	Kobiety
Nowotwory złośliwe niedokładnie określone, wtórne i o nieokreślonym umiejscowieniu	C76-C80	432	215	217
Głowa, twarz, szyja	C76-C76.8	69	25	44
Wtórne i nieokreślone nowotwory węzłów chłonnych	C77-C77.9	9	7	2
Wtórne nowotwory układu oddechowego	C78-C78.8	56	19	37
Wtórny nowotwór innych umiejscowień	C79-C79.8	61	33	28
Nowotwór bez określi.umiejscowienia	C80	237	131	106
Nowotwory złośliwe tkanki limfatycznej, krwiotwórczej i tkanek pokrewnych	C81-C96	621	337	284
Choroba Hodgkina	C81-C81.9	73	30	43
Chłoniak nieziarniczny guzkowy	C82-C82.9	30	11	19
Chłoniak nieziarniczny rozlany	C83-C83.9	63	43	20
Obwodowy i skórny chłoniak z komórek T	C84-C84.5	10	9	1
Inne nieokreślone postacie chłoniaków nieziarnicznych	C85-C85.9	92	50	42
Złośliwe choroby immunoproliferacyjne	C88-C88.9	1	0	1
Szpiczak mnogi i nowotwory z komórek plazmatycznych	C90-C90.9	75	38	37
Białaczka limfatyczna	C91-C91.9	142	91	51
Ostra białaczka szpikowa	C92-C92.9	120	57	63
Białaczka monocytowa	C93-C93.9	2	2	0
Inne białaczki określonego rodzaju	C94-C94.7	3	2	1
Białaczka z komórek nieokreślonego rodzaju	C95-C95.9	7	2	5
Inny i nieokreślony nowotwór tkanki limfatycznej, krwiotwórczej i tkanek pokrewnych	C96-C96.9	3	2	1
Nowotwory in situ	D00-D09	174	15	159
Raki in situ innych i nieokreślonych części narządów trawiennych	D01-D01.9	1	0	1
Rak in situ ucha środkowego i układu oddechowego	D02-D02.4	4	2	2
Czerniak in situ	D03-D03.9	4	0	4
Rak in situ skóry	D04-D04.9	21	12	9
Rak in situ sutka	D05-D05.9	81	0	81
Rak in situ szyjki macicy	D06-D06.9	55	0	55
Rak in situ innych nieokreślonych narządów płciowych	D07-D07.6	5	0	5
Rak in situ innych nieokreślonych umiejscowień	D09-D09.9	3	1	2
Ogółem zachorowania		11 196	5 625	5 571

cd. tabeli nr 3.

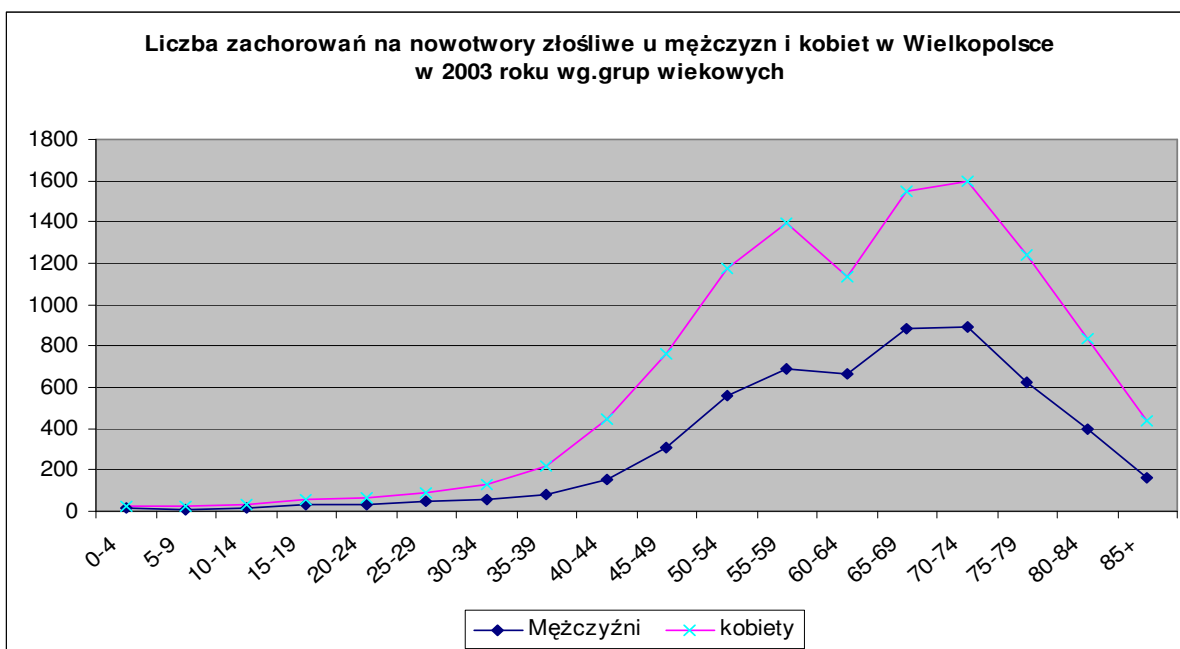
W niniejszym biuletynie przedstawiono w tabeli nr 4 liczbę zachorowań na nowotwory złośliwe u mężczyzn i kobiet w Wielkopolsce w 2003 roku oraz wykresy obrazujące rozkład zachorowalności w grupach wiekowych.

U mężczyzn wysoka zachorowalność występuje w wieku 55-79 lat, ze szczytem zachorowań dla grupy wiekowej 70-74 lat (wykres nr 1 i nr 2). Jest to spowodowane wzrostem długości życia ludzi którzy są bardziej podatni na zachorowania.

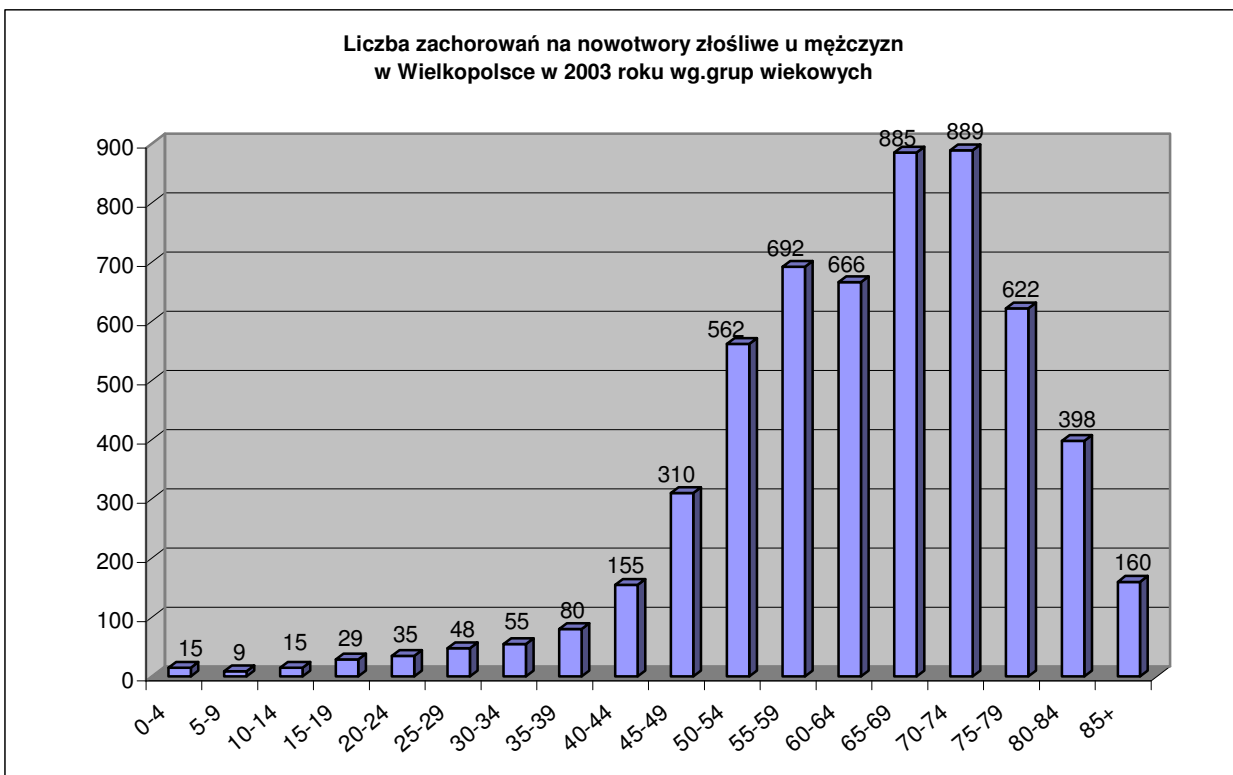
U kobiet najwyższa zachorowalność występuje w grupie wiekowej 50-59 lat oraz w grupie 65-79 lat (wykres nr 1 i nr 3).

Grupa wiekowa	Mężczyźni	Kobiety
00-04	15	9
05-09	9	14
10-14	15	15
15-19	29	25
20-24	35	28
25-29	48	40
30-34	55	75
35-39	80	136
40-44	155	292
45-49	310	456
50-54	562	610
55-59	692	700
60-64	666	469
65-69	885	660
70-74	889	711
75-79	622	617
80-84	398	438
85+	160	276
Ogółem	5 625	5 571

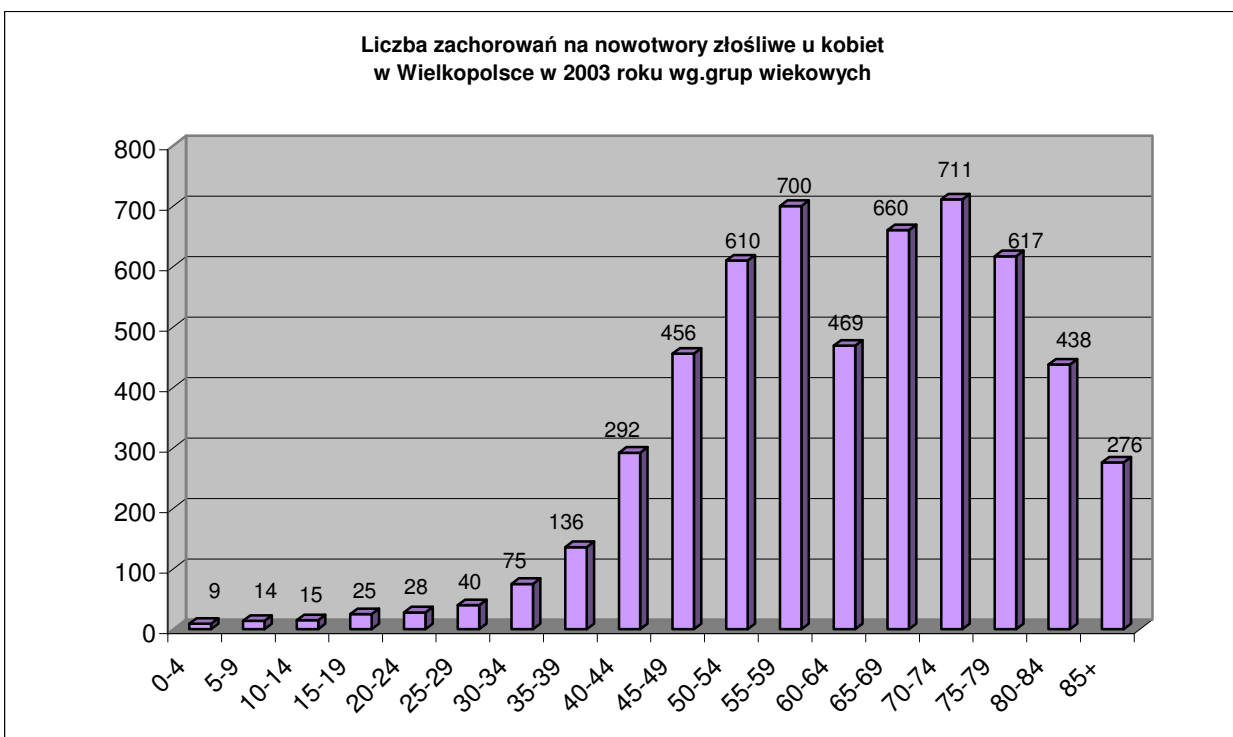
Tabela nr 4. Zachorowania na nowotwory złośliwe w woj. wielkopolskim według grup wiekowych i płci w 2003 roku.

Wykres nr 1. Liczba zachorowań na nowotwory złośliwe u mężczyzn i kobiet w Wielkopolsce w 5 - letnich grupach wiekowych.

Wykres nr 2. Liczba zachorowań na nowotwory złośliwe u mężczyzn w Wielkopolsce w 2003 roku według grup wiekowych.

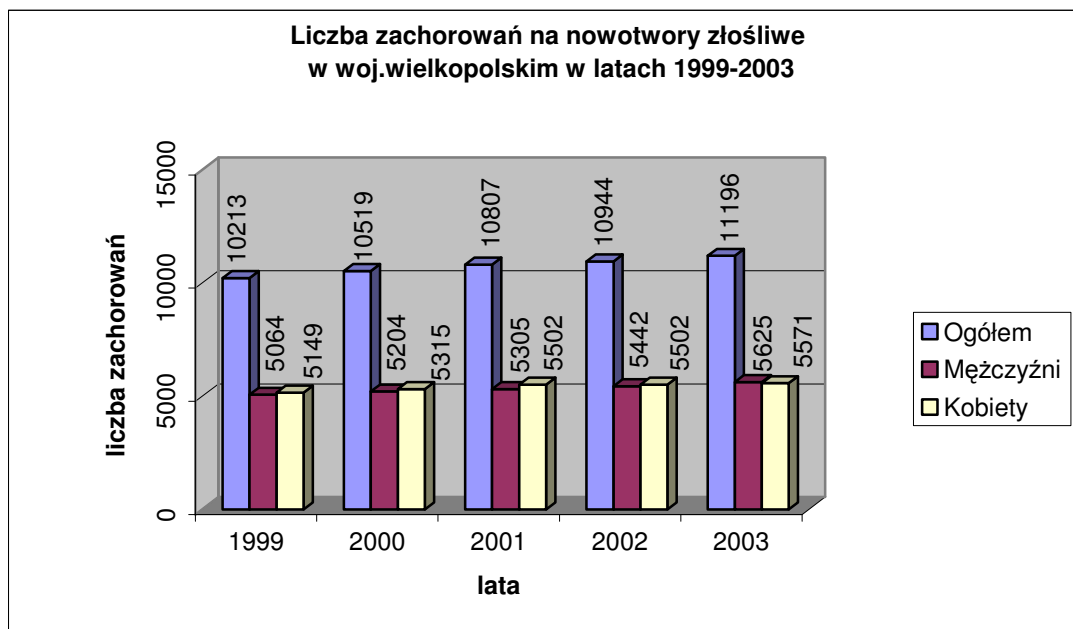

Wykres nr 3. Liczba zachorowań na nowotwory złośliwe u kobiet w Wielkopolsce w 2003 roku według grup wiekowych.

Dla porównania przedstawiamy liczbę zachorowań na nowotwory złośliwe dla województwa wielkopolskiego w latach 1999-2003 (tabela numer 5 oraz wykres numer 4).

Rok zachorowania	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem zachorowania
1999	5 064	5 149	10 213
2000	5 204	5 315	10 519
2001	5 305	5 502	10 807
2002	5 442	5 502	10 944
2003	5 625	5 571	11 196

Tabela nr 5. Liczba zachorowań na nowotwory złośliwe w woj. wielkopolskim według płci w latach 1999-2003.

Wykres nr 4. Liczba zachorowań na nowotwory złośliwe w woj. wielkopolskim w latach 1999-2003.

W dalszej części Biuletynu zostały przedstawione zachorowania dla dziesięciu najczęstszych nowotworów złośliwych w Wielkopolsce oraz mieście Poznaniu w 2003 roku. Kolejne tabele obrazują zachorowania dla pięciu najczęstszych nowotworów złośliwych wszystkich powiatów Wielkopolski.

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM
W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	11 196	333.22	236.33
	Mężczyźni	5 625	345.02	278.78
1.	C34 płuco	1 330	81.58	66.17
2.	C61 gruczoł krokowy	565	34.66	27.52
3.	C44 skóra	428	26.25	20.44
4.	C67 pęcherz moczowy	387	23.74	18.83
5.	C18 jelito grube	311	19.08	15.11
6.	C16 żołądek	281	17.24	13.63
7.	C20 odbytnica	262	16.07	13.28
8.	C64 nerka	213	13.06	10.44
9.	C32 krtań	179	10.98	8.88
10.	C25 trzustka	147	9.02	7.01
	Kobiety	5 571	322.10	210.35
1.	C50 pierś	1 197	69.21	47.65
2.	C44 skóra	463	26.77	15.79
3.	C34 płuco	408	23.59	15.30
4.	C18 jelito grube	348	20.12	11.17
5.	C54 trzon macicy	336	19.43	12.96
6.	C56 jajnik	300	17.35	12.06
7.	C53 szyjka macicy	254	14.69	10.45
8.	C20 odbytnica	190	10.99	6.44
9.	C16 żołądek	173	10.00	5.36
10.	C73 tarczyca	159	9.19	7.63

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W M. POZNAŃ W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	2 416	420.81	255.24
	Mężczyźni	1 147	428.75	297.11
1.	C34 płuco	225	84.11	56.63
2.	C61 gruczoł krokowy	156	58.31	38.48
3.	C44 skóra	140	52.33	25.30
4.	C67 pęcherz moczowy	77	28.78	20.23
5.	C18 jelito grube	66	24.67	16.57
6.	C64 nerka	44	16.45	12.49
7.	C16 żołądek	42	15.70	10.59
8.	C20 odbytnica	33	12.34	8.74
9.	C25 trzustka	29	10.84	7.52
10.	C43 czerniak	26	9.72	7.37
	Kobiety	1 269	413.89	231.87
1.	C50 pierś	260	84.80	49.95
2.	C44 skóra	131	42.73	21.23
3.	C34 płuco	105	34.25	18.20
4.	C18 jelito grube	89	29.03	13.27
5.	C54 trzon macicy	70	22.83	13.56
6.	C56 jajnik	55	17.94	11.71
7.	C53 szyjka macicy	45	14.68	9.25
8.	C20 odbytnica	38	12.39	6.25
9.	C73 tarczyca	35	11.42	9.32
10.	C16 żołądek	35	11.42	5.80

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W POWIECIE CHODZIESKIM W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	171	365.76	263.34
	Mężczyźni	85	370.68	298.30
1.	C34 płuco	21	91.58	72.61
2.	C16 żołądek	8	34.89	28.85
3.	C18 jelito grube	6	26.17	19.33
4.	C20 odbytnica	5	21.80	22.92
5.	C61 gruczoł krokowy	5	21.80	14.12
	C67 pęcherz moczowy	5	21.80	13.05
	Kobiety	86	361.03	251.35
1.	C50 pierś	25	104.95	74.84
2.	C54 trzon macicy	12	50.38	32.11
3.	C34 płuco	8	33.58	23.35
4.	C56 jajnik	6	25.19	17.06
5.	C53 szyjka macicy	4	16.79	14.05
	C73 tarczyca	4	16.79	13.54

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W POWIECIE CZARNKOWSKO-TRZCIANECKIM W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	279	324.25	242.16
	Mężczyźni	159	374.49	318.00
1.	C34 płuco	42	98.92	87.08
2.	C67 pęcherz moczowy	13	30.62	23.23
3.	C61 gruczoł krokowy	11	25.91	22.14
4.	C20 odbytnica	10	23.55	18.92
5.	C18 jelito grube	9	21.20	18.09
	Kobiety	120	275.32	185.71
1.	C50 pierś	25	57.36	43.88
2.	C34 płuco	12	27.53	18.00
3.	C18 jelito grube	10	22.94	14.17
4.	C56 jajnik	9	20.65	15.40
5.	C53 szyjka macicy	5	11.47	8.55
	C54 trzon macicy	5	11.47	6.30
	C44 skóra	5	11.47	5.38

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W POWIECIE GNIĘŹNIEŃSKIM W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	440	314.51	237.08
	Mężczyźni	223	325.97	286.16
1.	C34 płuco	59	86.24	75.46
2.	C61 gruczoł krokowy	18	26.31	23.94
3.	C16 żołądek	15	21.93	18.34
4.	C67 pęcherz moczowy	13	19.00	17.98
5.	C20 odbytnica	13	19.00	17.24
	Kobiety	217	303.55	204.05
1.	C50 pierś	52	72.74	53.15
2.	C34 płuco	15	20.98	13.85
3.	C54 trzon macicy	15	20.98	16.62
4.	C53 szyjka macicy	15	20.98	13.09
5.	C56 jajnik	14	19.58	12.26

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W POWIECIE GOSTYŃSKIM W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	252	332.96	236.46
	Mężczyźni	132	354.56	287.71
1.	C34 płuco	34	91.33	69.79
2.	C67 pęcherz moczowy	14	37.61	30.08
3.	C61 gruczoł krokowy	13	34.92	30.06
4.	C20 odbytnica	11	29.55	27.37
5.	C32 krtań	8	21.49	16.10
	Kobiety	120	312.05	199.13
1.	C50 pierś	27	70.21	53.40
2.	C44 skóra	9	23.40	14.73
3.	C34 płuco	9	23.40	11.50
4.	C56 jajnik	8	20.80	15.41
5.	C18 jelito grube	8	20.80	12.94
	C20 odbytnica	8	20.80	12.00

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W POWIECIE GRODZISKIM W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	122	248.24	207.29
	Mężczyźni	62	253.91	248.59
1.	C34 płuco	13	53.24	53.49
2.	C18 jelito grube	6	24.57	20.50
3.	C44 skóra	5	20.48	20.93
4.	C64 nerka	4	16.38	19.58
5.	C16 żołądek	3	12.29	13.85
	C61 gruczoł krokowy	3	12.29	9.62
	Kobiety	60	242.65	180.23
1.	C50 pierś	10	40.44	28.04
2.	C56 jajnik	6	24.26	19.17
3.	C18 jelito grube	6	24.26	16.07
4.	C54 trzon macicy	5	20.22	15.63
5.	C44 skóra	5	20.22	13.23

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W POWIECIE JAROCIŃSKIM W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	253	359.56	262.10
	Mężczyźni	131	382.24	313.94
1.	C34 płuco	27	78.78	63.30
2.	C44 skóra	17	49.60	40.68
3.	C61 gruczoł krokowy	13	37.93	32.06
4.	C67 pęcherz moczowy	11	32.10	24.13
5.	C25 trzustka	7	20.42	15.41
	Kobiety	122	338.03	231.83
1.	C50 pierś	13	36.02	24.36
2.	C18 jelito grube	11	30.48	14.76
3.	C44 skóra	9	24.94	15.77
4.	C54 trzon macicy	8	22.17	15.44
5.	C34 płuco	8	22.17	12.34

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W POWIECIE KALISKIM W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	220	274.94	189.15
	Mężczyźni	123	312.71	243.98
1.	C34 płuco	31	78.81	64.64
2.	C61 gruczoł krokowy	18	45.76	34.73
3.	C16 żołądek	9	22.88	17.48
4.	C44 skóra	9	22.88	14.95
5.	C64 nerka	6	15.25	8.76
	Kobiety	97	238.42	150.57
1.	C50 pierś	21	51.62	38.62
2.	C44 skóra	10	24.58	12.32
3.	C34 płuco	5	12.29	8.27
4.	C54 trzon macicy	5	12.29	7.73
5.	C53 szyjka macicy	5	12.29	6.61
	C20 odbytnica	5	12.29	6.41
	C16 żołądek	5	12.29	3.35

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W M. KALISZ W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	411	377.34	230.72
	Mężczyźni	205	401.17	283.49
1.	C34 płuco	54	105.68	73.09
2.	C61 gruczoł krokowy	29	56.75	40.45
3.	C44 skóra	22	43.05	30.94
4.	C67 pęcherz moczowy	19	37.18	25.26
5.	C18 jelito grube	11	21.53	13.18
	Kobiety	206	356.28	199.70
1.	C50 pierś	48	83.02	52.78
2.	C44 skóra	28	48.43	25.29
3.	C34 płuco	18	31.13	18.13
4.	C53 szyjka macicy	11	19.02	12.73
5.	C18 jelito grube	11	19.02	8.89

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W POWIECIE KĘPIŃSKIM W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	173	313.64	233.92
	Mężczyźni	95	349.69	301.15
1.	C34 płuco	22	80.98	71.53
2.	C67 pęcherz moczowy	12	44.17	38.07
3.	C64 nerka	7	25.77	22.44
4.	C20 odbytnica	6	22.09	20.76
5.	C71 mózg	6	22.09	18.42
	C44 skóra	6	22.09	17.33
	Kobiety	78	278.66	187.59
1.	C50 pierś	19	67.88	46.53
2.	C44 skóra	6	21.44	12.38
3.	C54 trzon macicy	6	21.44	16.08
4.	C56 jajnik	5	17.86	11.64
5.	C64 nerka	5	17.86	9.33

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W POWIECIE KOLSKIM W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	291	326.37	222.43
	Mężczyźni	145	332.81	248.23
1.	C34 płuco	42	96.40	74.02
2.	C61 gruczoł krokowy	15	34.43	22.79
3.	C67 pęcherz moczowy	10	22.95	17.54
4.	C16 żołądek	10	22.95	15.71
5.	C18 jelito grube	8	18.36	14.11
	Kobiety	146	320.22	212.43
1.	C50 pierś	31	67.99	47.00
2.	C53 szyjka macicy	10	21.93	15.49
3.	C73 tarczyca	10	21.93	17.28
4.	C56 jajnik	9	19.74	14.21
5.	C23 pęcherzyk żółciowy	8	17.55	13.12

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W POWIECIE KONIŃSKIM W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	393	320.94	239.69
	Mężczyźni	212	349.64	294.81
1.	C34 płuco	75	123.70	107.61
2.	C44 skóra	17	28.04	20.78
3.	C61 gruczoł krokowy	16	26.39	19.81
4.	C67 pęcherz moczowy	15	24.74	20.71
5.	C16 żołądek	13	21.44	16.87
	Kobiety	181	292.79	202.18
1.	C50 pierś	45	72.79	52.48
2.	C44 skóra	12	19.41	13.69
3.	C34 płuco	12	19.41	13.21
4.	C23 pęcherzyk żółciowy	11	17.79	11.32
5.	C73 tarczyca	9	14.56	11.83
	C56 jajnik	9	14.56	11.67
	C18 jelito grube	9	14.56	11.16

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W M. KONIN W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	301	368.09	263.69
	Mężczyźni	141	360.68	290.39
1.	C34 płuco	27	69.07	54.93
2.	C61 gruczoł krokowy	18	46.04	39.19
3.	C67 pęcherz moczowy	15	38.37	30.84
4.	C18 jelito grube	9	23.02	17.27
5.	C44 skóra	8	20.46	15.95
	Kobiety	160	374.87	248.07
1.	C50 pierś	34	79.66	54.75
2.	C44 skóra	17	39.83	26.39
3.	C34 płuco	14	32.80	21.03
4.	C53 szyjka macicy	11	25.77	17.07
5.	C18 jelito grube	11	25.77	15.19

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W POWIECIE KOŚCIAŃSKIM W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	271	349.57	255.07
	Mężczyźni	125	330.05	282.74
1.	C34 płuco	31	81.85	72.83
2.	C61 gruczoł krokowy	16	42.25	34.71
3.	C18 jelito grube	10	26.40	20.25
4.	C20 odbytnica	8	21.12	21.12
5.	C64 nerka	8	21.12	19.85
	C67 pęcherz moczowy	8	21.12	14.98
	Kobiety	146	368.21	238.97
1.	C50 pierś	32	80.70	55.99
2.	C54 trzon macicy	12	30.26	20.44
3.	C44 skóra	12	30.26	19.22
4.	C34 płuco	12	30.26	18.60
5.	C56 jajnik	10	25.22	19.47

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W POWIECIE KROTOSZYŃSKIM W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	208	270.39	209.87
	Mężczyźni	112	297.60	264.91
1.	C34 płuco	22	58.46	53.03
2.	C61 gruczoł krokowy	12	31.89	27.75
3.	C20 odbytnica	10	26.57	24.33
4.	C67 pęcherz moczowy	9	23.91	20.43
5.	C18 jelito grube	7	18.60	15.61
	Kobiety	96	244.33	171.49
1.	C50 pierś	28	71.26	52.10
2.	C54 trzon macicy	12	30.54	21.35
3.	C44 skóra	6	15.27	8.04
4.	C56 jajnik	5	12.73	10.52
5.	C73 tarczyca	4	10.18	9.27
	C18 jelito grube	4	10.18	8.34
	C53 szyjka macicy	4	10.18	7.72
	C16 żołądek	4	10.18	5.68

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W POWIECIE LESZCZYŃSKIM W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	164	332.60	253.50
	Mężczyźni	85	346.87	297.19
1.	C34 płuco	14	57.13	50.88
2.	C18 jelito grube	7	28.57	25.02
3.	C44 skóra	6	24.48	21.25
4.	C67 pęcherz moczowy	5	20.40	18.34
5.	C80 bez określ.umiejsc.	5	20.40	17.77
	Kobiety	79	318.51	212.56
1.	C50 pierś	18	72.57	48.02
2.	C34 płuco	8	32.25	23.43
3.	C18 jelito grube	7	28.22	21.76
4.	C54 trzon macicy	5	20.16	14.09
5.	C44 skóra	5	20.16	11.02
	C56 jajnik	5	20.16	10.80

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W M. LESZNO W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	229	359.71	248.19
	Mężczyźni	106	348.89	277.26
1.	C34 płuco	23	75.70	58.53
2.	C67 pęcherz moczowy	16	52.66	42.30
3.	C64 nerka	10	32.91	27.83
4.	C61 gruczoł krokowy	10	32.91	24.09
5.	C44 skóra	7	23.04	16.04
	Kobiety	123	369.58	235.79
1.	C50 pierś	29	87.14	53.73
2.	C56 jajnik	10	30.05	17.78
3.	C53 szyjka macicy	8	24.04	17.39
4.	C34 płuco	8	24.04	14.39
5.	C18 jelito grube	7	21.03	12.53

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W POWIECIE MIĘDZYCHODZKIM W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	91	250.85	189.54
	Mężczyźni	48	269.04	226.68
1.	C34 płuco	11	61.66	46.75
2.	C61 gruczoł krokowy	8	44.84	29.92
3.	C18 jelito grube	4	22.42	20.74
4.	C44 skóra	3	16.82	12.73
5.	C32 krtań	3	16.82	11.06
	Kobiety	43	233.25	168.84
1.	C18 jelito grube	5	27.12	16.11
2.	C34 płuco	4	21.70	18.86
3.	C50 pierś	4	21.70	17.90
4.	C73 tarczyca	3	16.27	16.08
5.	C56 jajnik	3	16.27	12.80
	C54 trzon macicy	3	16.27	11.72
	C44 skóra	3	16.27	9.14

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W POWIECIE NOWOTOMYSKIM W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	242	338.93	266.91
	Mężczyźni	127	364.97	324.91
1.	C34 płuco	25	71.85	68.06
2.	C20 odbytnica	12	34.49	28.82
3.	C18 jelito grube	11	31.61	29.55
4.	C61 gruczoł krokowy	10	28.74	26.85
5.	C67 pęcherz moczowy	10	28.74	24.69
	Kobiety	115	314.16	225.33
1.	C50 pierś	21	57.37	42.64
2.	C44 skóra	18	49.17	33.80
3.	C53 szyjka macicy	8	21.85	17.73
4.	C56 jajnik	8	21.85	17.59
5.	C34 płuco	8	21.85	15.12

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W POWIECIE OBORNICKIM W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	187	336.78	257.09
	Mężczyźni	104	380.02	327.57
1.	C34 płuco	30	109.62	100.23
2.	C16 żołądek	7	25.58	23.46
3.	C61 gruczoł krokowy	7	25.58	20.65
4.	C18 jelito grube	7	25.58	18.79
5.	C32 krtań	6	21.92	22.36
	C44 skóra	6	21.92	18.14
	C25 trzustka	6	21.92	15.82
	Kobiety	83	294.75	212.07
1.	C50 pierś	15	53.27	38.31
2.	C34 płuco	7	24.86	17.72
3.	C44 skóra	7	24.86	14.58
4.	C53 szyjka macicy	6	21.31	18.29
5.	C54 trzon macicy	5	17.76	12.69

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W POWIECIE OSTROWSKIM W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	458	288.88	206.22
	Mężczyźni	226	292.30	234.60
1.	C34 płuco	62	80.19	67.43
2.	C61 gruczoł krokowy	16	20.69	15.37
3.	C67 pęcherz moczowy	14	18.11	13.40
4.	C18 jelito grube	13	16.81	13.71
5.	C20 odbytnica	13	16.81	12.81
	Kobiety	232	285.62	189.20
1.	C50 pierś	63	77.56	52.10
2.	C54 trzon macicy	18	22.16	13.88
3.	C44 skóra	17	20.93	13.97
4.	C53 szyjka macicy	12	14.77	10.10
5.	C34 płuco	11	13.54	9.73

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W POWIECIE OSTRZESZOWSKIM W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	130	239.65	180.12
	Mężczyźni	61	228.11	199.25
1.	C34 płuco	15	56.09	42.58
2.	C44 skóra	5	18.70	17.56
3.	C64 nerka	5	18.70	13.78
4.	C18 jelito grube	4	14.96	13.69
5.	C61 gruczoł krokowy	4	14.96	12.84
	C67 pęcherz moczowy	4	14.96	12.35
	C16 żołądek	4	14.96	11.64
	Kobiety	69	250.88	171.66
1.	C50 pierś	16	58.18	44.43
2.	C44 skóra	10	36.36	20.69
3.	C34 płuco	7	25.45	18.61
4.	C53 szyjka macicy	5	18.18	14.82
5.	C20 odbytnica	5	18.18	11.77
	C54 trzon macicy	5	18.18	11.59

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W POWIECIE PILSKIM W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	394	287.49	216.62
	Mężczyźni	218	325.55	277.76
1.	C34 płuco	71	106.03	92.02
2.	C61 gruczoł krokowy	17	25.39	21.98
3.	C67 pęcherz moczowy	13	19.41	17.56
4.	C16 żołądek	12	17.92	13.10
5.	C20 odbytnica	10	14.93	11.96
	Kobiety	176	251.13	172.97
1.	C50 pierś	44	62.78	42.57
2.	C54 trzon macicy	15	21.40	14.66
3.	C34 płuco	14	19.98	14.15
4.	C53 szyjka macicy	13	18.55	13.90
5.	C18 jelito grube	9	12.84	8.27

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W POWIECIE PLESZEWSKIM W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	171	276.08	196.83
	Mężczyźni	89	291.31	230.20
1.	C34 płuco	19	62.19	50.45
2.	C61 gruczoł krokowy	9	29.46	20.88
3.	C16 żołądek	6	19.64	15.35
4.	C44 skóra	6	19.64	14.34
5.	C15 przełyk	5	16.37	14.22
	Kobiety	82	261.25	174.53
1.	C50 pierś	13	41.42	29.34
2.	C56 jajnik	7	22.30	15.70
3.	C18 jelito grube	7	22.30	12.95
4.	C44 skóra	6	19.12	9.80
5.	C54 trzon macicy	5	15.93	12.83
	C34 płuco	5	15.93	10.10
	C53 szyjka macicy	5	15.93	8.99
	C16 żołądek	5	15.93	6.46

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W POWIECIE POZNAŃSKIM W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	892	324.69	255.71
	Mężczyźni	437	325.51	287.08
1.	C34 płuco	97	72.25	62.72
2.	C61 gruczoł krokowy	39	29.05	26.51
3.	C44 skóra	36	26.82	23.44
4.	C18 jelito grube	25	18.62	17.14
5.	C20 odbytnica	24	17.88	15.47
	Kobiety	455	323.91	239.13
1.	C50 pierś	78	55.53	40.30
2.	C44 skóra	47	33.46	22.35
3.	C34 płuco	37	26.34	20.04
4.	C18 jelito grube	31	22.07	15.01
5.	C54 trzon macicy	29	20.65	15.19

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W POWIECIE RAWICKIM W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	186	314.28	218.87
	Mężczyźni	92	317.12	257.29
1.	C34 płuco	20	68.94	49.30
2.	C25 trzustka	10	34.47	25.23
3.	C20 odbytnica	9	31.02	24.89
4.	C61 gruczoł krokowy	8	27.58	19.52
5.	C18 jelito grube	7	24.13	20.12
	Kobiety	94	311.55	197.86
1.	C50 pierś	27	89.49	60.96
2.	C18 jelito grube	8	26.51	16.43
3.	C53 szyjka macicy	7	23.20	18.58
4.	C56 jajnik	7	23.20	15.27
5.	C34 płuco	7	23.20	11.43

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W POWIECIE SŁUPECKIM W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	138	234.95	175.40
	Mężczyźni	70	239.89	206.68
1.	C34 płuco	24	82.25	79.52
2.	C18 jelito grube	7	23.99	18.85
3.	C20 odbytnica	6	20.56	17.96
4.	C16 żołądek	6	20.56	15.97
5.	C61 gruczoł krokowy	4	13.71	11.49
	Kobiety	68	230.08	155.72
1.	C50 pierś	14	47.37	36.39
2.	C56 jajnik	8	27.07	18.89
3.	C73 tarczyca	5	16.92	12.10
4.	C20 odbytnica	5	16.92	11.99
5.	C34 płuco	4	13.53	9.54
	C44 skóra	4	13.53	8.95
	C54 trzon macicy	4	13.53	7.94
	C18 jelito grube	4	13.53	4.21

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W POWIECIE SZAMOTULSKIM W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	294	343.86	242.94
	Mężczyźni	140	335.59	284.33
1.	C34 płuco	25	59.93	53.51
2.	C61 gruczoł krokowy	16	38.35	31.06
3.	C67 pęcherz moczowy	15	35.96	27.00
4.	C44 skóra	9	21.57	19.10
5.	C25 trzustka	8	19.18	15.29
	Kobiety	154	351.73	218.56
1.	C50 pierś	29	66.24	44.39
2.	C34 płuco	16	36.54	25.79
3.	C44 skóra	13	29.69	15.19
4.	C54 trzon macicy	12	27.41	15.96
5.	C18 jelito grube	10	22.84	9.38

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W POWIECIE ŚREDZKIM W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	195	358.73	264.84
	Mężczyźni	102	382.97	305.39
1.	C34 płuco	26	97.62	79.99
2.	C61 gruczoł krokowy	14	52.56	40.61
3.	C44 skóra	10	37.55	26.74
4.	C16 żołądek	9	33.79	27.97
5.	C18 jelito grube	6	22.53	18.04
	Kobiety	93	335.44	236.40
1.	C50 pierś	24	86.56	70.45
2.	C18 jelito grube	9	32.46	18.44
3.	C44 skóra	9	32.46	17.88
4.	C20 odbytnica	7	25.25	18.35
5.	C64 nerka	6	21.64	16.98
	C34 płuco	6	21.64	13.42

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W POWIECIE ŚREMSKIM W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	181	310.06	238.13
	Mężczyźni	100	348.66	301.96
1.	C34 płuco	21	73.22	61.64
2.	C61 gruczoł krokowy	14	48.81	44.05
3.	C44 skóra	10	34.87	27.81
4.	C18 jelito grube	7	24.41	21.43
5.	C16 żołądek	6	20.92	20.66
	Kobiety	81	272.77	193.48
1.	C50 pierś	15	50.51	38.41
2.	C44 skóra	7	23.57	14.28
3.	C34 płuco	6	20.21	19.13
4.	C54 trzon macicy	6	20.21	18.27
5.	C80 bez określ.umiejsc. C18 jelito grube	5 5	16.84 16.84	9.65 8.87

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W POWIECIE TURECKIM W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	266	318.01	228.86
	Mężczyźni	139	340.38	269.37
1.	C34 płuco	34	83.26	66.38
2.	C16 żołądek	14	34.28	26.72
3.	C67 pęcherz moczowy	13	31.83	24.15
4.	C18 jelito grube	12	29.39	23.15
5.	C44 skóra	11	26.94	19.52
	Kobiety	127	296.67	210.99
1.	C50 pierś	32	74.75	59.16
2.	C44 skóra	11	25.70	14.18
3.	C34 płuco	8	18.69	14.00
4.	C20 odbytnica	6	14.02	9.83
5.	C53 szyjka macicy C23 pęcherzyk żółciowy C56 jajnik	6 6 6	14.02 14.02 14.02	9.67 8.64 7.93

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W POWIECIE WĄGROWIECKIM W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	223	331.44	246.49
	Mężczyźni	113	339.88	286.56
1.	C34 płuco	31	93.24	78.01
2.	C44 skóra	8	27.07	24.44
3.	C16 żołądek	6	18.05	15.46
4.	C20 odbytnica	5	15.04	15.72
5.	C32 krtań	5	15.04	13.37
	C67 pęcherz moczowy	5	15.04	10.73
	Kobiety	110	323.19	217.86
1.	C50 pierś	25	73.45	54.22
2.	C18 jelito grube	12	35.26	21.53
3.	C53 szyjka macicy	9	26.44	18.67
4.	C54 trzon macicy	9	26.44	18.67
5.	C44 skóra	7	20.57	15.45

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W POWIECIE WOLSZTYŃSKIM W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	146	268.96	212.77
	Mężczyźni	74	275.85	236.35
1.	C34 płuco	19	70.83	64.04
2.	C61 gruczoł krokowy	5	18.64	18.81
3.	C64 nerka	5	18.64	15.25
4.	C67 pęcherz moczowy	4	14.91	13.48
5.	C16 żołądek	4	14.91	12.74
	C18 jelito grube	4	14.91	11.45
	Kobiety	72	262.23	198.98
1.	C54 trzon macicy	12	43.70	32.94
2.	C50 pierś	12	43.70	32.21
3.	C56 jajnik	6	21.85	17.60
4.	C16 żołądek	6	21.85	13.19
5.	C34 płuco	4	14.57	13.83
	C53 szyjka macicy	4	14.57	12.46
	C20 odbytnica	4	14.57	11.31
	C18 jelito grube	4	14.57	8.01

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W POWIECIE WRZESIŃSKIM W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	191	259.86	193.93
	Mężczyźni	92	255.87	221.68
1.	C34 płuco	18	50.06	44.49
2.	C44 skóra	12	33.37	29.57
3.	C61 gruczoł krokowy	8	22.25	20.89
4.	C67 pęcherz moczowy	8	22.25	17.20
5.	C43 czerniak	4	11.12	11.77
	C32 krtań	4	11.12	11.37
	C18 jelito grube	4	11.12	10.20
	Kobiety	99	263.68	177.20
1.	C50 pierś	27	71.91	50.73
2.	C44 skóra	10	26.63	15.20
3.	C73 tarczyca	6	15.98	12.24
4.	C56 jajnik	5	13.32	10.32
5.	C43 czerniak	5	13.32	8.36
	C34 płuco	5	13.32	8.35

**ZACHOROWANIA NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W POWIECIE ZŁOTOWSKIM W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik zachorowania surowy	Współczynnik zachorowania standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	217	317.04	250.15
	Mężczyźni	105	309.84	287.97
1.	C34 płuco	20	59.02	55.51
2.	C61 gruczoł krokowy	13	38.36	38.43
3.	C16 żołądek	10	29.51	25.20
4.	C67 pęcherz moczowy	9	26.56	22.96
5.	C80 bez określ.umiejsc.	5	14.75	14.83
	C71 mózg	5	14.75	13.08
	Kobiety	112	324.09	233.19
1.	C50 pierś	21	60.77	45.51
2.	C34 płuco	8	23.15	16.83
3.	C64 nerka	8	23.15	15.82
4.	C56 jajnik	7	20.26	17.49
5.	C16 żołądek	6	17.36	13.78
	C18 jelito grube	6	17.36	9.47

6. Umieralność w Wielkopolsce

W 2003 roku zgony z przyczyn nowotworów (7 595 zgonów) stanowią drugą pod względem liczebności przyczynę zgonów po chorobach układu krążenia (14 341 zgonów) co obrazuje wykres nr 5. Zgony z powodu nowotworów złośliwych według płci i powiatów przedstawia tabela nr 6.

Przy ogólnej liczbie zgonów (30 724) dla Wielkopolski, aż **25%** stanowią zgony z powodu nowotworu złośliwego.

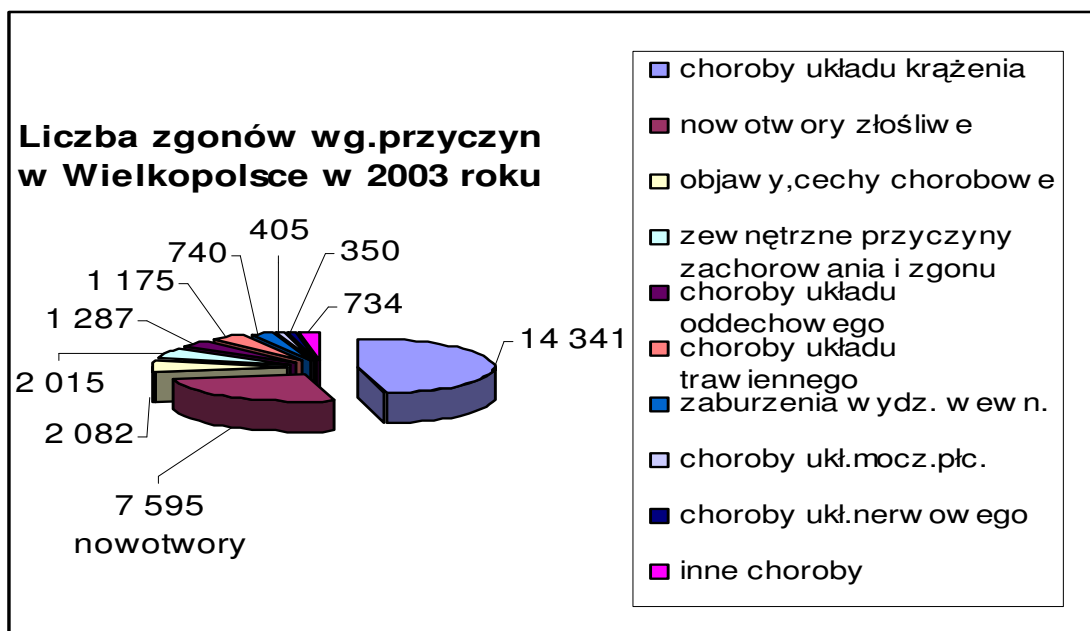
Najczęściej występującymi umiejscowieniami dla zgonów były:

u mężczyzn

- C34 płuco (31.04%)
- C16 żołądek (7.36%)
- C18 jelito grube (7.17%)
- C61 gruczoł krokowy (7.15%)
- C80 o nieokreślonym umiejscowieniu (5.56%)
- C25 trzustka (4.41%)
- C67 pęcherz moczowy (4.17%)
- C32 krtań (2.91%)
- C64 nerka (2.81%)
- C20 odbytnica (2.63%)

u kobiet

- C50 sutek (13.52%)
- C34 płuco (11.20%)
- C18 jelito grube (9.28%)
- C80 o nieokreślonym umiejscowieniu (6.34%)
- C56 jajnik (6.04%)
- C25 trzustka (5.38%)
- C16 żołądek (5.35%)
- C53 szyjka macicy (4.06%)
- C71 mózg (3.57%)
- C23 pęcherzyk żółciowy (3.06%)

Wykres nr 5. Liczba zgonów według przyczyn w Wielkopolsce w 2003 roku.

Nazwa powiatu	Ogółem zgony	Mężczyźni	Kobiety
Chodzieski	95	62	33
Czarnkowsko - trzcianecki	194	119	75
Gnieźnieński	315	180	135
Gostyński	155	90	65
Grodziski	87	55	32
Jarociński	163	82	81
Kaliski	172	112	60
M. Kalisz	274	140	134
Kępiński	104	59	45
Kolski	225	139	86
Koniński	277	173	104
M. Konin	167	93	74
Kościański	167	97	70
Krotoszyński	175	102	73
Leszczyński	106	55	51
M. Leszno	118	57	61
Międzychodzki	82	50	32
Nowotomyski	149	81	68
Obornicki	132	80	52
Ostrowski	384	229	155
Ostrzeszowski	100	58	42
Pilski	278	149	129
Pleszewski	136	79	57
Poznański	565	321	244
M. Poznań	1 574	800	774
Rawicki	140	81	59
Słupecki	121	74	47
Szamotulski	196	115	81
Średzki	117	66	51
Śremski	115	57	58
Turecki	159	93	66
Wągrowiecki	162	100	62
Wolsztyński	104	57	47
Wrzesiński	165	90	75
Złotowski	122	71	51
Wielkopolska	7 595	4 266	3 329

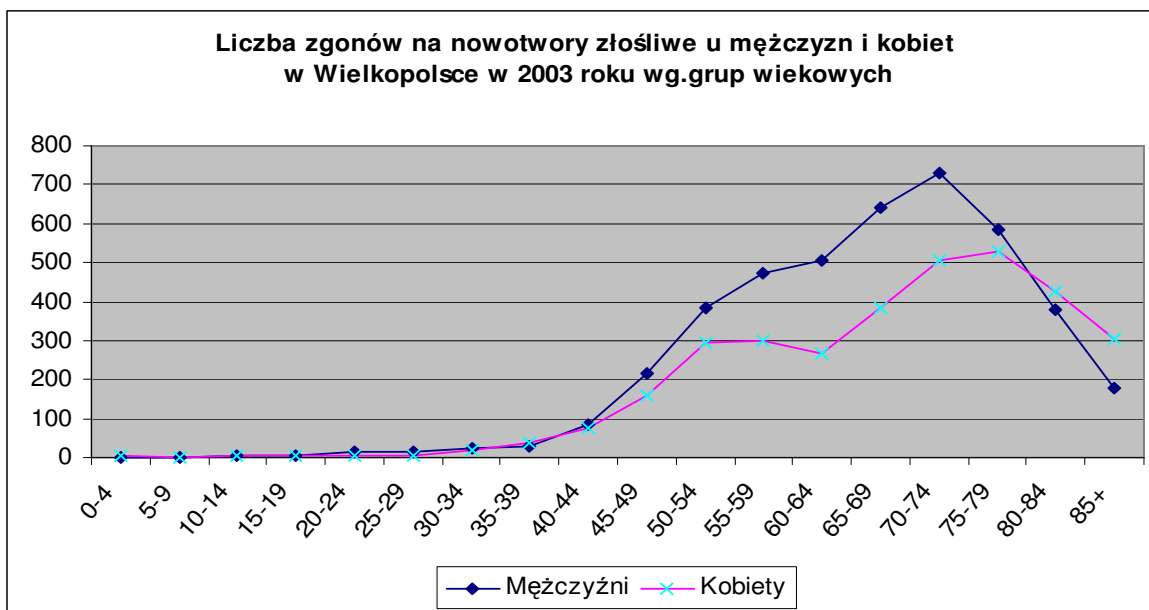
Tabela nr 6 . Zgony na nowotwory złośliwe w woj. wielkopolskim według płci i powiatów w 2003 roku.

Pomimo tego, że liczba zachorowań u mężczyzn i kobiet utrzymuje się prawie na równym poziomie (różnica 54 zachorowań) to liczba zgonów jest zdecydowanie wyższa u mężczyzn (różnica 937 zgonów).

Zgony w grupach wiekowych dla mężczyzn i kobiet w 2003 roku przedstawia tabela nr 7 oraz wykres nr 6. Najwyższą liczbę zgonów zanotowano u mężczyzn w grupie wiekowej 65-74 lat, natomiast u kobiet w grupie wiekowej 70-74 lat.

Grupa wiekowa	Mężczyźni	Kobiety
00-04	2	3
05-09	2	2
10-14	3	6
15-19	7	4
20-24	13	6
25-29	16	7
30-34	24	20
35-39	29	38
40-44	83	74
45-49	214	160
50-54	385	297
55-59	474	300
60-64	504	268
65-69	641	384
70-74	728	505
75-79	587	528
80-84	377	425
85+	177	302
Ogółem	4 266	3 329

Tabela nr 7. Zgony na nowotwory złośliwe w woj. wielkopolskim według grup wiekowych i płci w 2003 roku.

Wykres nr 6. Liczba zgonów na nowotwory złośliwe u mężczyzn i kobiet w Wielkopolsce w 5-letnich grupach wiekowych.

Na stronie 36 i 37 zostały przedstawione zgony dla dziesięciu najczęstszych nowotworów złośliwych w Wielkopolsce i w mieście Poznaniu w 2003 roku.

**ZGONY NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM
W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L.p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik umieralności surowy	Współczynnik umieralności standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	7 595	226.05	150.85
	Mężczyźni	4 266	261.66	207.80
1.	C34 płuco	1 324	81.21	65.41
2.	C16 żołądek	314	19.26	15.48
3.	C18 jelito grube	306	18.77	14.59
4.	C61 gruczoł krokowy	305	18.71	13.95
5.	C80 bez określ.umiejsc.	237	14.54	11.73
6.	C25 trzustka	188	11.53	9.13
7.	C67 pęcherz moczowy	178	10.92	8.43
8.	C32 krtąń	124	7.61	5.99
9.	C64 nerka	120	7.36	5.92
10.	C20 odbytnica	112	6.87	5.52
	Kobiety	3 329	192.47	110.83
1.	C50 pierś	450	26.02	15.76
2.	C34 płuco	373	21.57	13.20
3.	C18 jelito grube	309	17.87	9.26
4.	C80 bez określ.umiejsc.	211	12.20	6.38
5.	C56 jajnik	201	11.62	7.63
6.	C25 trzustka	179	10.35	6.05
7.	C16 żołądek	178	10.29	5.38
8.	C53 szyjka macicy	135	7.81	5.23
9.	C71 mózg	119	6.88	4.60
10.	C23 pęcherzyk żółciowy	102	5.90	3.25

**ZGONY NA NAJCZĘSTSZE NOWOTWORY ZŁOŚLIWE
W M. POZNAŃ W 2003 ROKU (na 100 tys.)**

L. p.	Umiejscowienie nowotworu	Liczba bezwzględna	Współczynnik umieralności surowy	Współczynnik umieralności standaryzowany
	Ogółem rozpoznania	1 574	274.16	150.84
	Mężczyźni	800	299.04	200.90
1.	C34 płuco	223	83.36	55.69
2.	C18 jelito grube	71	26.54	17.03
3.	C80 bez określ.umiejsc.	57	21.31	14.21
4.	C61 gruczoł krokowy	56	20.93	13.07
5.	C16 żołądek	52	19.44	13.24
6.	C25 trzustka	36	13.46	8.77
7.	C67 pęcherz moczowy	32	11.96	7.93
8.	C71 mózg	21	7.85	5.40
9.	C32 krtań	20	7.48	4.68
10.	C64 nerka	20	7.48	5.63
	Kobiety	774	252.44	118.40
1.	C34 płuco	103	33.59	16.57
2.	C50 pierś	101	32.94	16.23
3.	C18 jelito grube	65	21.20	8.94
4.	C80 bez określ.umiejsc.	59	19.24	8.04
5.	C25 trzustka	57	18.59	9.08
6.	C56 jajnik	41	13.37	6.98
7.	C16 żołądek	33	10.76	5.42
8.	C71 mózg	26	8.48	3.96
9.	C53 szyjka macicy	22	7.18	3.85
10.	C64 nerka	22	7.18	3.15

7. Kompletność i jakość rejestracji nowotworów złośliwych w Wielkopolsce

Warunkiem prawidłowej oceny stanu zagrożenia nowotworami złośliwymi badanej populacji jest wysoka kompletność rejestracji nowotworów w województwie.

Najprostszą miarą kompletności rejestracji jest wskaźnik **zachorowania/zgony** czyli iloraz liczby nowo zarejestrowanych nowotworów złośliwych ogółem do liczby zgonów z powodu nowotworów złośliwych w tym samym okresie.

Nazwa powiatu	Liczba zgonów	Liczba zachorowań	Wskaźnik zachorowania/zgony
Chodzieski	95	171	1.80
Czarnkowsko - trzcianecki	194	279	1.44
Gnieźnieński	315	440	1.40
Gostyński	155	252	1.63
Grodziski	87	122	1.40
Jarociński	163	253	1.55
Kaliski	172	220	1.28
M. Kalisz	274	411	1.50
Kępiński	104	173	1.66
Kolski	225	291	1.29
Koniński	277	393	1.42
M. Konin	167	301	1.80
Kościański	167	271	1.62
Krotoszyński	175	208	1.19
Leszczyński	106	164	1.55
M. Leszno	118	229	1.94
Międzychodzki	82	91	1.11
Nowotomyski	149	242	1.62
Obornicki	132	187	1.42
Ostrowski	384	458	1.19
Ostrzeszowski	100	130	1.30
Piński	278	394	1.42
Pleszewski	136	171	1.26
Poznański	565	892	1.58
M. Poznań	1 574	2 416	1.53
Rawicki	140	186	1.33
Słupecki	121	138	1.14
Szamotulski	196	294	1.50
Średzki	117	195	1.67
Śremski	115	181	1.57
Turecki	159	266	1.67
Wągrowiecki	162	223	1.38
Wolsztyński	104	146	1.40
Wrzesiński	165	191	1.16
Złotowski	122	217	1.79
Wielkopolska	7 595	11 196	1.47

Tabela nr 8. Kompletność rejestracji nowotworów według powiatów w 2003 roku.

Wskaźnik **zachorowania/zgony** wykazuje w Wielkopolsce zróżnicowanie w poszczególnych powiatach i wynosi od 1.11 (powiat międzychodzki) do 1.94 (miasto Leszno) – patrz tabela numer 8. W kilku powiatach stwierdzono niedorejestrowanie: międzychodzki ($Z/Z = 1.11$), słupecki ($Z/Z = 1.14$), wrzesiński ($Z/Z = 1.16$). Do powiatów o najwyższej kompletności rejestracji należą: powiat złotowski ($Z/Z = 1.79$) powiat chodzieski ($Z/Z = 1.80$), miasto Konin ($Z/Z = 1.80$) oraz miasto Leszno ($Z/Z = 1.94$).

Dla Wielkopolski za rok 2003 wskaźnik **Z/Z** wyniósł 1.47 (dla mężczyzn 1.32 dla kobiet 1.67). Od kilku lat wskaźnik ten dla Wielkopolski utrzymuje się na tym samym poziomie, w 2002 roku wyniósł 1.44 (dla mężczyzn 1.30 dla kobiet 1.62).

Zarówno w Wielkopolskim Rejestrze jak i we wszystkich rejestrach Polski od lat utrzymuje się znaczna różnica wartości wskaźnika **Z/Z** między płciami – jego wartość jest wyższa w populacji kobiet, co należy tłumaczyć faktem, że w populacji mężczyzn dominuje źle rokujący nowotwór złośliwy płuca (stanowiący 1/3 zachorowań i zgonów).

Szacunkowy odsetek zarejestrowanych nowotworów złośliwych nazywany kompletnością rejestracji jest to iloraz wskaźnika **Z/Z** do wskaźnika **Z/Z** uznanego za standard (1.50) pomnożony przez 100 %

Kompletność rejestracji dla Wielkopolski w 2003 roku wyniosła 98%, w 2002 roku 96%.

Kompletność rejestracji dla Polski wyniosła w 2003 roku 91% oraz 88% w 2002 roku.

Od lat Wielkopolski Rejestr Nowotworów utrzymuje się w czołówce pod względem kompletności rejestracji oraz pod względem odsetek przypadków potwierdzonych histologicznie.

8. Materiał

Przedstawione w Biuletynie dane o zachorowaniach na nowotwory złośliwe pochodzą z Wielkopolskiego Rejestru Nowotworów, dane dotyczące struktury ludności w woj. wielkopolskim według płci i 5-letnich grup wieku z Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego w Poznaniu. Dane o liczbie zgonów pochodzą z Krajowego Rejestru Nowotworów.

9. Podsumowanie

Analizując dane liczbowe dotyczące zachorowań w Wielkopolsce i porównując je z poprzednimi latami można stwierdzić, iż nowotwory złośliwe stanowią w Wielkopolsce poważny problem zdrowotny. Tendencje wzrostowe dotyczą również umieralności z powodu nowotworów.

Najważniejszą i jednocześnie najtańszą metodą zwalczania nowotworów jest profilaktyka i badania przesiewowe (skrining). Wczesna wykrywalność nowotworu (lub stanu przednowotworowego) ma na celu zmniejszenie umieralności na nowotwory. Jest to obecnie najistotniejsze zadanie, gdyż chorzy z nowotworami rozpoznanymi we wczesnym stadium mają większe szanse na wyleczenie, a koszty ich leczenia są zdecydowanie niższe.